

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci žalobcu: **T. J.**, bytom G., právne zastúpeného JUDr. V., advokátkou v K., proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova č. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. p. KM-10/PK-2006 zo dňa 6.3.2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 216/2006-49 zo dňa 1.4.2008 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 216/2006-49 zo dňa 1.4.2008 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. p. KM-10/PK-2006 zo dňa 6.3.2006, ktorým žalovaný na rozklad žalobcu potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra č. 736/2005 zo dňa 22.12.2005 o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č.73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej

informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len zákon).

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že žalobca bol personálnym rozkazom Ministra vnútra SR č. 736 zo dňa 22.12.2005 potvrdeným rozhodnutím žalovaného prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru (PZ) podľa § 192/ ods. 1, písm. e/ zákona, s tým, že jeho služobný pomer končí podľa § 194 ods. 3 zákona dňom doručenia rozhodnutia z dôvodov, že porušil služobnú prísahu a služobné povinnosti zvlášť hrubým spôsobom tým, že na pracovisku pasovej kontroly pri vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky dňa 24.10.2005 v čase asi o 13.10 hod. bez zákonného dôvodu prevzal od občana z Ukrajiny nezistenej totožnosti bankovku nezistenej meny a hodnoty, ktorú si ponechal pre svoju vlastnú potrebu a umožnil tejto osobe vstup na územie Slovenskej republiky a tiež dňa 28.10.2005 asi o 8.20 hod. bez zákonného dôvodu prevzal od občana z Ukrajiny nezistenej totožnosti neznámy predmet nezistenej hodnoty, ktorý si ponechal pre svoju vlastnú potrebu a umožnil tejto osobe bezproblémový vstup na územie Slovenskej republiky.

Na základe zistených skutočností krajský súd dospel k záveru, že konanie prvostupňového i druhostupňového služobného úradu bolo v súlade so zákonom, pri zachovaní predpísaných lehôt a obe napadnuté rozhodnutia vychádzajú z objektívne zisteného a preukázaného skutočného stavu vecí. Stotožnil sa s argumentáciou služobných orgánov, že v konaní žalobcu je potrebné vidieť porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, a preto jeho prípadné ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Námietky žalobcu uvedené v žalobe nepovažoval za opodstatnené, pretože skutkový stav bol zadokumentovaný legálnymi prostriedkami a tieto dôkazy boli žalovaným i náležite posúdené v zmysle zákona.

Krajský súd konštatoval, že žalobca nevyužil svoje právo navrhnúť dôkazy, na základe ktorých by bolo možné preukázať, že sa nedopustil protiprávneho konania a že jeho konaním boli splnené podmienky na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru, toto konanie mu bolo preukázané a preto žalobu žalobcu zamietol.

Rozhodovanie o náhrade trov konania odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 OSP a žalobcovi náhradu trov tohto konania pre jeho neúspech v konaní nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku sa v zákonnej lehote odvolal žalobca a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, aby jeho žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania.

Dôvodil tým, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tieto aj nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že sa dopustil konania, ktoré mu je kladené za vinu v rámci konania o prepustení zo služobného pomeru aj v rámci trestného konania.

Správnym orgánom vytýkal, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a ani dôkazy neboli zabezpečené v súlade s právnymi predpismi. Vyjadril názor, že v danom prípade mal byť skutkový stav zistený na základe šetrenia nadriadeného, ktorý ako dôkaz podľa § 238 zákona použil výsledky šetrenia Odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite. Trval na tom, že konania, pre ktoré bolo vznesené obvinenie, sa nedopustil a o tom, či sa ho dopustil alebo nie a či spĺňa znaky trestného činu, môže rozhodnúť len súd, no nadriadený mal tieto skutočnosti v konaní o prepustení za preukázané, čo je v rozpore s § 241 zákona ako aj s ústavou garantovanou prezumpciou neviny, keďže jeho prepustením v podstate vyslovil jeho vinu. Namietal i spôsob získania dôkazov, o ktoré žalovaný svoje rozhodnutie oprel a porušenie § 238 zákona. Uviedol, že pri kontrole pasu sa v ňom mohli nachádzať aj iné doklady a že v žiadnom prípade žiadne finančné prostriedky neprevzal. Ďalej poukázal na znenie § 192 ods. 1 zákona, ktorý rozlišuje prípad porušenia služobnej prísahy resp. povinnosti a spáchanie trestného činu ako dva samostatné dôvody prepustenia zo služobného pomeru. Na záver uviedol, že rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, čím bol porušený § 233 zákona a správnym orgánom vytkol, že mali k veci pripojiť trestný spis, preskúmať všetky dôkazy a umožniť mu brániť sa voči konkrétnym obvineniam.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a jeho rozhodnutie preto považuje za správne.

Zdôraznil, že protiprávne konanie bolo bývalým príslušníkom PZ preukázané dôkazmi, s ktorými mal aj žalobca možnosť sa oboznámiť. Poukázal na to, že v samotnom personálnom konaní vedenom podľa zákona, tento priamo očakáva aktivitu účastníka

v konaní pri zisťovaní skutočného stavu veci, keďže účastník konania svojou výpoveďou, návrhmi na vykonanie dokazovania, vyjadreniami má prispieť k jeho objasneniu, pričom z pasivity účastníka sa tiež vyvodzujú právne následky.

Ďalej uviedol, že o prepustení policajta zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1, písm. e/ zákona rozhoduje príslušný nadriadený, minister vnútra SR, ktorý si podľa zákona robí vlastný úsudok a pri zisťovaní a posudzovaní konania policajta nie je viazaný žiadnym procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, ako aj, že v personálnom konaní rozhoduje nezávisle na výsledku prípadného trestného konania.

Konštatoval, že zákonné predpoklady prepustenia nie sú závislé od výsledkov prípadného trestného konania, keďže porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu. Súčasne poukázal na to, že napadnutým rozhodnutím žalobcovi nebola vyslovená vina zo spáchania trestného činu, ale bolo rozhodnuté o jeho ďalšom zotrvaní v služobnom pomere príslušníka PZ.

Uviedol, že aktívne plnenie uložených úloh policajtom je základnou služobnou povinnosťou každého policajta v zmysle § 48 ods. 3 zákona a preto aktívne a svedomité plnenie uložených úloh nemôže byť ospravedlnením za protiprávne konanie spáchané žalobcom. Poukázal na ustanovenie § 192 § 1 písm. e/n zákona, ktoré neobsahuje žiadne poľahčujúce hľadiská pre miernejšie posúdenie porušenia služobnej povinnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v intenciách dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. So súhlasom účastníkov vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (§250ja ods. 2 OSP) s tým, že rozsudok verejne vyhlásil dňa 16. decembra 2008, po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky najmenej päť dní vopred (§156 ods. 1 a 3 OSP).

Odvolací súd zo spisu krajského súdu ako aj z administratívneho spisu žalovaného zistil, že Minister vnútra Slovenskej republiky personálnym rozkazom č. 736 zo dňa 22.12.2005 prepustil žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č.73/1998 Z.z v dôvodoch uviedol skutok kladený mu za vinu; zvlášť hrubé

porušenie služobnej prisahy videl v tom, že žalobca nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom policajného zboru, keď v záujme získať finančné prostriedky zneužil svoje služobné postavenie a bez zákonného dôvodu prevzal od osôb pri vstupe z Ukrajiny na územie Slovenskej republiky nezistený predmet a bankovku nezistenej hodnoty a meny, tieto si ponechal pre seba, pričom tieto skutočnosti neoznámil svojmu nadriadenému ani inému príslušnému orgánu. Zvlášť hrubého porušenia služobnej povinnosti sa žalobca dopustil tým, že nevykonával riadne štátnu službu, keď si svedomito neplnil úlohy uložené mu zákonom a nariadeniami žalovanému, pretože sa nezdržal konania, ktoré viedlo k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami ani konania, ktoré narušilo vážnosť PZ alebo mohlo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu. Ponechanie žalobcu v služobnom pomere by podľa žalovaného bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, najmä záujmu na svedomitom plnení služobných povinností, dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny a všeobecne záväzných právnych predpisov všetkými príslušníkmi policajného zboru, konštatujúc, že by bolo v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, ak by v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý vzatím finančného obnosu ohrozil aj svoju nestrannosť z hľadiska výkonu svojej služobnej činnosti pri ochrane vonkajšej štátnej hranice Európskej únie, pričom toto konanie neospravedľujú ani predchádzajúce dobré výsledky v jeho služobnej činnosti.

Na základe rozkladu žalobcu Minister vnútra Slovenskej republiky preskúmaným rozhodnutím č. p. KM-10/PK-2006 z 6.3.2006 rozklad ako nedôvodný zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že protiprávne konanie žalobcu zakladajúce dôvod jeho prepustenia mu bolo preukázané zákonným spôsobom. Na námietky žalobcu neprihliadol z dôvodu ich neopodstatnenosti. Uviedol, že jeho konanie bolo preukázané viacerými dôkazmi, najmä však použitými informačno-technickými prostriedkami, ktorých použitie bolo realizované zákonným spôsobom a to na základe rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, vydaného pod č. KS KE-V-338-3/2005-6-Ntt 324/2005 zo dňa 4.10.2005 a o hodnovernosti a o výsledkoch použitia ITP, sa presvedčila v odvolacom konaní aj Poradná komisia ministra vnútra SR, ktorá z ich prehliadnutia vyhotovila úradný záznam. Postup a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa považoval za správne a v súlade so zákonom.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona policajti sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 47 zákona služobná disciplína policajtov spočíva v dôslednom plnení povinností ustanovených ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, služobnou prísahou, rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených.

Podľa § 48 ods. 3 zákona policajt je povinný:

a) **plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený,**

b) vykonávať štátnu službu osobne, riadne a včas,

c) oznámiť bezprostredne nadriadenému poruchy a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon štátnej služby, a hroziacu škodu,

d) zakročiť, ak hrozí škoda a na jej odvrátenie je potrebný neodkladný zákrok; nemusí tak urobiť, ak mu v tom bráni dôležitá okolnosť alebo ak by tým seba alebo iné osoby vystavil vážnemu ohrozeniu,

e) pri výkone štátnej služby dodržiavať pravidlá služobnej zdvorilosti a správať sa slušne k štátnym zamestnancom a v služobnom styku aj k ostatným občanom,

f) **zdržať sa konania, ktoré by mohlo viesť k stretu dôležitého záujmu štátnej služby s osobnými záujmami**, najmä nezneužívať informácie získané v súvislosti s výkonom služby na vlastný prospech alebo na prospech iného,

g) **v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor,**

h) dodržiavať služobnú disciplínu,

i) vykonávať štátnu službu nestranne,

j) poskytnúť Policajnému zboru osobné údaje, ktoré sú nevyhnutné na realizáciu práv a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru,

k) plne využívať čas služby a dodržiavať ustanovený základný čas služby v týždni, prípadne kratší čas služby v týždni; to neplatí v prípade, že mu bolo udelené služobné voľno alebo dovolenka,

l) byť pri výkone štátnej služby usstrojený a dbať o náležitú úpravu svojho zovňajšku,

m) oznámiť bezodkladne bezprostredne nadriadenému príbuzenské vzťahy podľa § 18, ktoré vznikli počas trvania služobného pomeru,

n) plniť aj povinnosti vyplývajúce z iných všeobecne záväzných právnych predpisov,

o) preukázať nadriadenému, že riadne študuje a bezodkladne mu oznámiť všetky zmeny súvisiace so štúdiom pri výkone štátnej služby,

p) predložiť bezodkladne nadriadenému rozhodnutia zakladajúce stratu bezúhonnosti,

r) oznámiť bez zbytočného odkladu nadriadenému stratu alebo odcudzenie svojho služobného preukazu alebo služobného odznaku,

s) podrobiť sa lekárskej prehliadke, prieskumnému konaniu alebo psychologickému vyšetreniu na zistenie zdravotnej a duševnej spôsobilosti na výkon štátnej služby,

t) nastúpiť do výkonu štátnej služby bezodkladne po zrušení rozhodnutia o skončení služobného pomeru a oboznámiť s týmto rozhodnutím bezprostredne nadriadeného.

Podľa § 233 zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstaráť si na rozhodnutie potrebné podklady. Oprávnený orgán pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 328 zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka. Účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu postup správnych orgánov v konaní zodpovedal intenciám ustanovenia § 233 zákona. Dôkazy zadovážené v konaní vychádzajúce z výsledkov šetrenia Úradu inšpekčnej služby odboru boja proti korupcii a organizovanej kriminalite

(nahliadnutím do spisu ČVS: UIS-86/KOK-2005 a výpismi z neho) nevybočovali z rámca dôkazných prostriedkov uvedeného v ustanovení § 238 zákona a o ich zákonnom nadobudnutí nemal súd dôvod pochybovať najmä s poukazom na legálne použitie informačno-technických prostriedkov na základe rozhodnutia KS Košice č. KS KE-V-338-3/2005-6- Ntt-324/2005 zo 4.10.2005. Poznatky zdokumentované a sprostredkované policajným orgánom v úradnom zázname č. PPZ-42-151/HCP-SO/2005 zo 16.12.2005 o nazretí do vyšetrovacieho spisu ČTS: UIS-86/KOK-2005, úradnom zázname č. KM-8/PK-2006 zo 16.2.2006 z prehliadnutia ITP z vyšetrovacieho spisu ČTS: UIS-86/KOK-2005 a vyplývajúce z úradného záznamu ČTS: UIS-86/KOK-2005 z 19.12.2005, správne orgány vyhodnotili spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 238 zákona t. j. podľa vlastnej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, na základe čoho za daných okolností dôvodne dospeli k záveru o tom, že žalobca pri výkone štátnej služby prevzal a ponechal si pre seba finančný obnos nezistenej hodnoty a meny, alebo nezistený predmet od neznámych občanov z Ukrajiny pri ich vstupe na územie Slovenskej republiky.

Žalobca v správnom konaní v dňoch 17. a 20.12.2005 bol svojím nadriadeným oboznámený so začatím personálneho konania, s výsledkami zisťovania a aj z dôvodmi prepustenia zo služobného pomeru, vo svojom vyjadrení uviedol, že skutok sa nezakladá na pravde, veci voči jeho osobe sú umelo vykonštruované a nie je pravdou, že by od občanov Ukrajiny niečo prijal, pričom nepredložil a ani nenavrhol taký dôkaz, ktorým by relevantným spôsobom vyvrátil skutkový stav kladený mu vinu, alebo vysvetlil svoje konanie. Za daných okolností preto nebolo možné vyčítať, že vzhľadom na takéto pasívny postoj žalobcu správne orgány vychádzali len zo zistených skutočností zadovážených nimi v personálnom konaní a z toho dôvodu neobstojí námietka o nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Odvolaací súd neprihliadol ani na námietku žalobcu, že mu nebol preukázaný skutok, kladený mu za vinu, pretože trestné konanie doposiaľ nie je ukončené, z dôvodov, že v danej veci súd na základe žaloby preskúmava v zmysle § 244 ods. 1, 2, 3 v spojení s §§ 247 a nasl. OSP postup správnych orgánov, ktoré je personálnym konaním a nie je možné ho spájať s trestným konaním. Porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti samo o sebe nevyžaduje, aby sa policajt dopustil trestného činu. Otázka trestno-právnej zodpovednosti nemusí byť zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijatie personálneho opatrenia. Porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom

nemožno podmieňovať spáchaním trestného činu. Z uvedených dôvodov neukončenie trestného konania vedeného voči žalobcovi vo veci skutku, ktorého sa mal dopustiť v mesiaci október sám osebe nie je dôkazom, že žalobca sa nedopustil protiprávneho konania uvedeného v preskúmanom rozhodnutí žalovaného. Personálne konanie o prepustení príslušníka policajného zboru v štátnej službe je nezávislé od výsledkov trestného konania. Rozhodnutím ministra vnútra SR o prepustení zo služobného pomeru sa nerozhoduje o vine príslušníka PZ z hľadiska jeho trestnej zodpovednosti podľa Trestného zákona, ale o jeho zotrvaní, resp. nezotrvaní v služobnom pomere, pretože svojim protiprávnym konaním sa spreneveril služobnej prísaha a služobným povinnosťami, a preto ani prípadné oslobodenie policajta od spod obžaloby z trestného činu neznamená, že tento neporušil zákon.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu konanie kladené žalobcovi za vinu je nepochybne v rozpore s obsahom služobnej prísahy a služobnými povinnosťami policajta a preto správne orgány vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu správne kvalifikovali jeho konanie ako zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobných povinností podľa § 192 ods. 1, písm. e/ zákona.

Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 zákona, najmä ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami sa správny orgán riadil pri hodnotení dôkazov a použití predpisov, na základe ktorých rozhodoval.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažoval námietky žalobcu za spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov v danej veci postupovali v intenciách citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili správny právny názor. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250j ods. 1 OSP.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že pokiaľ krajský súd žalobu zamietol z dôvodu, že preskúmané rozhodnutie žalovaného je vecne a právne správne, rozhodol vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý

rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 a s § 219 ods. 1 potvrdil.

Odvolačí súd žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a v spojení s § 250k ods. 1, pretože mu v tomto konaní nevzniklo právo na ich náhradu, keďže bol neúspešný.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 16. decembra 2008

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.

predseda senátu